

- po transformaciji v uporabljeni hrvaški koordinatni sistem (glede na Besselov elipsoid) smo dobili natančnosti v razredu 10 cm v Istri oziroma 3 do 5 cm pri mrežah zgoraj omenjenih mest.

Tu je pomembno, da gre za prostorsko natančnost 7-parametrične transformacije (3 translacije, 3 rotacije in 1 sprememba merila), in sicer na podlagi identičnih točk v obeh sistemih in ob obvezni uporabi podatkov o ploskvi geoida za vsako od območij. Prav zaradi pravilne uporabe geoida je bila bistveno izboljšana natančnost višinskih podatkov (ponavadi dvakratno), tako da je prostorska natančnost transformacije v glavnem enaka glede položaja in višine.

Seveda je s takim pristopom možno, če imamo digitalne podatke o določenem območju, izvesti tudi transformacijo v obratni smeri, to je pridobiti numerične (po potrebi pa tudi grafične) predstavitve v izvornem (ali zelo podobnem) GPS-ju in tako ohraniti izvorno natančnost sodobnih merjenj z uporabo satelitske tehnologije. To praktično pomeni izgradnjo načrtov in datotek, od katerih bi prve morale enkrat v prihodnosti končati v arhivu, druge pa preiti v uradno uporabo, kar bo, glede na gospodarske možnosti države, bolj ali manj dolgotrajen proces.

*prof.dr. Tomislav Bašić, doc.dr. Milivoj Junašević
Geodetski fakultet Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška
Bojan Kos, Ivan Razmer
Geodata d.o.o., Zagreb, Hrvaška*

(prevod iz hrvaškega jezika v slovenščino: Uroš Aleksič)

Prispelo za objavo: 1996-06-21

50. obletnica Geodetskega lista

1 UVOD

Na III. zboru Hrvaškega geodetskega društva od 12. do 14. aprila 1996 v Splitu je bila zabeležena 50. obletnica izhajanja Geodetskega lista. Na naslovnici Geodetskega lista je v letu 1996 zapisano: Letnik 50 (73); list s prekinitvami izhaja že 73 let. Prva številka je izšla v Zagrebu leta 1919 pod naslovom Glasilo geometrov. Do leta 1941 sta se večkrat spreminjala naziv in mesto izhajanja (Frančula, Lapaine 1996). Vzporedno s predhodniki Geodetskega lista so izhajali tudi nekateri drugi časopisi, od katerih lahko nekatere štejemo za predhodnike Geodetskega lista. To so predvsem trije časopisi, ki so izhajali v Zagrebu v letih od 1937 do 1946. Časopis Geodetski list je izhajal od leta 1937 do 1941, s prekinitvijo v letih 1938/39, časopis Hrvatska državna izmjera (Hrvaška državna izmera) je izhajal v letu 1942, Agrarne operacije pa v letu 1944. Od leta 1947 je Geodetski list brez prekinitev izhajal v Zagrebu pod istim naslovom.

O obletnicah Geodetskega lista so pisali ob 10. obletnici (Janković, 1957), 15. obletnici (Janković, 1961), 20. obletnici (***, 1967) in 30. obletnici (Janković, 1977). O Geodetskem listu in njegovih predhodnikih ali starih geodetskih časopisih je bilo do zdaj napisanega bolj malo (Ungarov, 1954; Milačić, 1959; Janković, 1977), pa še to

je treba upoštevati z določeno rezervo. V zadnjem času so bile v okviru priprav ob 50. obletnici Geodetskega lista opravljene večje raziskave. Rezultati teh raziskav o Geometrijskem in geodetskem glasniku so zapisani v študentski nalogi (Tunjić, 1996), ki je bila predlagana za Nagrado rektorja Zagrebške univerze, medtem ko so bile raziskave o Geodetskem listu za čas od leta 1937 do leta 1941 predstavljene na 3. zboru Hrvaškega geodetskega društva (Lapaine, Tunjić, 1996).

Geodetski list spada med najstarejše geodetske časopise na svetu (Razpredelnica 1), vendar pa v razpredelnici niso navedeni vsi najstarejši časopisi.

<i>časopis</i>	<i>država</i>	<i>letnik</i>
<i>Geometre</i>	<i>Francija</i>	139
<i>Zeitschrift fuer Vermessungswesen (ZfV)</i>	<i>Nemčija</i>	121
<i>Vermessung Photogrammetrie Kulturtechnik (VPK)</i>	<i>Švica</i>	94
<i>Oesterreichische Zeitschrift fuer Vermessung und Geoinformation (VGI)</i>	<i>Avstrija</i>	84
<i>Geodetski list</i>	<i>Hrvaška</i>	73 (50)
<i>Geodezija i kartografija</i>	<i>Rusija</i>	72
<i>Przegląd geodezynny</i>	<i>Poljska</i>	68
<i>Survey Review</i>	<i>Velika Britanija</i>	66 (34)
<i>Surveying and Land Information System</i>	<i>ZDA</i>	56
<i>Bolletino di geodesia e science affini (BG)</i>	<i>Italija</i>	55
<i>Geodesia s kartografija</i>	<i>Madžarska</i>	48
<i>Geodetski vestnik</i>	<i>Slovenija</i>	40
<i>Geodesia</i>	<i>Nizozemska</i>	38

Razpredelnica 1: Čas izhajanja geodetskih časopisov

2 GLAVNI UREDNIKI

V preteklih 50 letih so bili glavni uredniki Geodetskega lista samo štirje: Bruno Ungarov, Mato Janković, Nedjeljko Frančula in Krešimir Čolić. Prvi in zadnji urednik sta to delo opravljala le eno leto, Mato Janković pa je bil urednik Geodetskega lista polnih 39 let.

Bruno Ungarov (Šibenik, 1909 – Šibenik, 8. november 1994) je bil glavni urednik leta 1947. V začetku leta 1947 je uredil prvo številko Geodetskega lista, glasila Geodetske sekcije DIT-a Hrvaške. Ta časopis je še v istem letu postal glasilo geodetskih sekcij Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije. Uredništvo je ostalo pri Geodetski sekciji Hrvaške, urednik v tem prvem letu izhajanja pa je bil Bruno Ungarov, ki je v Geodetskem listu objavil 10 člankov in 20 razlag ter prispevkov, tako da je v prilogi naveden med 15 najplodnejšimi avtorji Geodetskega lista.

Mato Janković (Budva, 28. junij 1909 – Zagreb, 27. maj 1991) je bil glavni urednik od leta 1948 do leta 1986. Geodetski list je urejal polnih 39 let. V tem obdobju je več sto avtorjev objavilo okrog 1 200 znanstvenih in strokovnih člankov. To je 39 knjig s

skupno več kot 12 000 stranmi. Geodetski list in njegova prepoznavna oblika sta rezultat njegovega dela: uvedel in dal je vsebino vsem rubrikam Geodetskega lista. V letu 1974 je prejel letno nagrado za znanstveno delo Nikola Tesla. Z Redom dela z rdečim praporom je bil odlikovan v letu 1975, leta 1976 pa je prejel odlikovanje ob počastitvi 30. obletnice Geodetskega lista.

Nedjeljko Frančula (Zagreb, 20. junij 1937) je bil glavni urednik od leta 1987 do leta 1995. Od leta 1976 do leta 1986 je bil namestnik glavnega in odgovornega urednika Geodetskega lista, od leta 1987 do leta 1995 pa glavni in odgovorni urednik.

Od 34 časopisov s področja tehničnih znanosti, ki jih je v letu 1995 sofinanciralo Ministarstvo za znanost in tehnologijo Republike Hrvaške, je bil Geodetski list uvrščen med 14 najboljših časopisov.

Krešimir Čolić (Soko Banja, 10. julij 1938) je bil glavni urednik leta 1996. Od leta 1987 do leta 1995 je bil namestnik glavnega urednika Geodetskega lista, od leta 1996 pa glavni urednik.

3 TEHNIČNI UREDNIKI

V preteklih 50 letih Geodetski list ni imel stalnega mesta tehničnega urednika. Prvi tehnični urednik je bil Bruno Ungarov (1948-1949). Najdlje je to delo opravljal Stjepan Klak (1953-1975). Od leta 1976 do leta 1986 je naloge tehničnega urednika opravljal namestnik glavnega urednika. Nedjeljko Frančula je to delo opravljal do leta 1992, tudi potem, ko je bil glavni urednik. Od leta 1993 do leta 1995 je bila tehnična urednica Nada Vučetić.

Bruno Ungarov je bil tehnični urednik od leta 1948-1949 (krajši življenjepis je objavljen v delu Glavni uredniki).

Stjepan Klak (Zagreb, 17. oktober 1920) je bil tehnični urednik od leta 1953-1975. Od leta 1950 do leta 1953 je bil član Redakcijskega odbora, od leta 1953 do leta 1975 pa tehnični urednik Geodetskega lista, ki je tudi po njegovi zaslugi dosegel zavidljivo strokovno raven. Uspel ga je popularizirati in izenačiti s številnimi tujimi strokovnimi časopisi.

Nada Vučetić (Hvar, 28. september 1958) je bila tehnična urednica od leta 1993-1995. Od leta 1988 do leta 1995 je vodila na računalniku datoteko naročnikov Geodetskega lista. Od leta 1993 do leta 1995 je bila tehnična urednica.

4 TAJNIKI

Tudi mesto tajnika Geodetskega lista v preteklih 50 letih ni bilo stalno zasedeno. Prvi tajnik, ki je bil v listu imenovan „uprava administracije“, je bil Sulejman Đonlagić (1947). Eduard Križaj je bil prvi, ki je bil v listu naveden kot tajnik (1976-1983). Od leta 1984 do leta 1994 je bil tajnik Marijan Božićnik.

Eduard Križaj (Čakovec, 15. april 1939) je bil tajnik od leta 1976 do leta 1983. Kot tajnik Geodetskega lista (1976-1983) je uspešno vodil finančno poslovanje in omogočil njegovo redno izhajanje.

Marijan Božićnik (Zagreb, 29. avgust 1925 – Zagreb, 7. januar 1995) je bil tajnik od leta 1984 do leta 1994. Od leta 1984 do prezgodnje smrti je bil tajnik Geodetskega

lista in obenem tudi tajnik Hrvaškega geodetskega društva. V Geodetskem listu je objavil 158 člankov, tako da je po številu prispevkov na tretjem mestu.

5 UREDNIK UDK-ja

Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK) je najbolj znan in najbolj uveljavljen bibliotečni klasifikacijski sistem, ki se uporablja v vseh državah sveta. UDK zajema glavne in pomožne razpredelnice ter abecedni indeks. Glavne razpredelnice vsebujejo številke, s katerimi se dokumenti klasificirajo po vsebini. Vsaka številka UDK-ja je označba za določen pojem, ki se nahaja v glavnih razpredelnicah. Celotno človekovo znanje in delovanje je s pomočjo številke od 0 do 9 razdeljeno na deset temeljnih področij. Vsako med njimi se deli na novih deset ožjih področij z dodatnimi številkami od 0 do 9, vsako od teh ožjih področij na naslednjih deset itd. (Tuđman, Boras, Dovedan, 1992).

Označevanje člankov s številkami UDK-ja je Geodetski list uvedel v letu 1980. V prvem letu je to delo opravljal namestnik glavnega urednika N. Frančula, v letu 1981 pa je že urejal številke UDK-ja kvalificirani strokovnjak za to delo, mag. Boris Bregant.

Boris Bregant (Ljubljana, 15. februar 1931) je bil urednik UDK-ja od leta 1981-1995. Od leta 1991 opravlja to delo brezplačno.

6 AVTORJI

V 49 letnikih (50. letnik je pred izidom) je svoje prispevke v Geodetskem listu objavilo 593 avtorjev. Največ avtorjev (333) je objavilo samo po en prispevek. Več kot deset prispevkov je objavilo 48 avtorjev, po 30 in več prispevkov je objavilo 15 avtorjev, medtem ko so štirje avtorji objavili več kot sto prispevkov.

Nikola Neidhardt (Zagreb, 6. december 1902 – Zagreb, 7. februar 1983). V Geodetskem listu je objavil 25 znanstvenih in strokovnih člankov, 89 terminoloških prispevkov v rubriki Poročila (Vijesti) in 184 predstavitev knjig in časopisov. S skupno 308 naslovi je najplodnejši avtor Geodetskega lista. V njegovi publicistični dejavnosti je posebej pomembnih 89 prispevkov, v katerih se kažejo pronicljivost, izkušnje, širina in toleranca v iskanju in zagovarjanju tistega, kar je tudi jezikovno pravilno in tudi terminološko najbolj upravičeno (Tomašević, 1983).

V razpredelnici 2 so predstavljeni prispevki avtorjev iz Slovenije v dosedanjih 50 letih izhajanja Geodetskega lista, med katerimi izstopa Franjo Rudl s skupaj dvanajstimi objavljenimi prispevki.

zap.št.	avtor	članki	novice	predstavitelj	in memoriam	skupaj
1.	Banovec, Tomaž	2	1	-	-	3
2.	Belec, Teobald	-	1	-	-	1
3.	Bregant, Boris	2	-	-	-	2
4.	Breznikar, Aleš	1	-	-	-	1
5.	Brvar, Andrej	1	-	-	-	1
6.	Černe, Jože	1	-	-	-	1
7.	Črnivec, Miroslav	5	-	-	-	5
8.	Čuček, Ivan	2	1	-	-	3
9.	Demšar, Božidar	-	1	-	-	1
10.	Fras, Zmago	1	1	-	-	2
11.	Golorej, Ivan	1	3	-	-	4
12.	Gostič, Emil	1	-	-	-	1
13.	Gvozdanič, Tomaž	1	1	-	-	2
14.	Jenko, Marijan	3	-	-	-	3
15.	Kilar, Bogdan	1	-	-	-	1
16.	Klarič, Matija	1	-	-	1	2
17.	Kogoj, Dušan	2	-	-	-	2
18.	Kuhar, Miran	4	-	-	-	4
19.	Lipej, Božena	1	-	-	-	1
20.	Makarovič, Branko	3	-	-	-	3
21.	Mrkalj, Jasim	1	-	-	-	1
22.	Oven, Janez	1	-	-	-	1
23.	Podpečan, Alojz	5	1	1	-	7
24.	Prelec, Boris	1	-	-	-	1
25.	Rihtaršič, Mateja	-	-	1	-	1
26.	Rojc, Branko	-	-	-	1	1
27.	Rudl, Franjo	8	3	1	-	12
28.	Savšek-Safič, Simona	1	-	-	-	1
29.	Stančič, Zoran	1	-	-	-	1
30.	Stopar, Bojan	5	-	-	-	5
31.	Stopar, Robert	1	-	-	-	1
32.	Svetik, Peter	-	-	-	1	1
33.	Triglav, Joc	2	-	-	-	2
34.	Vodopivec, Florjan	2	-	-	-	2

Razpredelnica 2: Avtorji iz Slovenije v Geodetskem listu

7 OBJAVLJENE ŠTEVILKE IN ŠTEVILO STRANI PO LETNIKI

Od leta 1947 do leta 1991 je bilo predvideno izhajanje Geodetskega lista v štirih trojnih številkah vsako leto, označenih s številkami 1-3, 4-6 in 10-12. Tako označevanje je omogočalo izdajanje tudi več kot štiri številke, če je bilo dovolj denarja in prispevkov, a tudi manj kot štiri številke, kadar je primanjkovalo prispevkov in denarja. Tako je bilo že leta 1948 objavljenih pet števil. Prav tako je bilo pet števil objavljene tudi v letih 1955, 1959 in 1975 leta (4 redne in kongresna številka) ter leta 1977. Največ števil (6) je bilo objavljenih v letu 1956. Po tri številke so bile izdane celo devetkrat.

Od leta 1992 se posamezni izvodi označujejo s številkami 1, 2, 3 in 4. Do leta 1995 so redno izhajale 4 številke v letu.

49 letnikov Geodetskega lista vsebuje 16 560 strani, kar znaša povprečno 338 strani letno.

8 ŠTEVILO PRISPEVKOV PO TEMATIKI

Znanstvenih in strokovnih člankov je bilo objavljenih 1 491, od teh največ (267) s področja matematično-fizikalne in višje geodezije. Največ prispevkov je bilo objavljenih v rubriki Vijesti. Od skupaj 911 prispevkov v tej rubriki se jih največ (241) nanaša na kongrese, znanstvena srečanja, posvete in tečaje, 180 pa na poročila iz strokovnih posvetovanj. V Geodetskem listu staj bili objavljeni 702 predstavitvi knjig in časopisov, od teh pa 276 predstavitev tujih časopisov ter 269 predstavitev tujih knjig.

Literatura:

- Frančula, N., Lapaine, M., Geodetski list, 50. godina. Referat i poster na 3. saboru Hrvatskog geodetskog društva, Split, 13. april 1996*
- Janković, M., Deset godina izlaženja Geodetskog lista. Geodetski list, 1957, str. 3-5*
- Janković, M., Povodom petnaestogodišnjice Geodetskog lista. Geodetski list 1961, str. 143-145*
- Janković, M., U povodu 30-godišnjice Geodetskog lista. Geodetski list, 1977, str. 210-221*
- Lapaine, M., Tunjić, I., Geodetski list 1937-41. Referat i poster na 3. saboru Hrvatskoga geodetskog društva, Split, 13. april 1996*
- Milačić, D., „Geodetski i geometarski glasnik“ povodom 40-godišnjice njegovog pokretanja. Geodetski list, 1959, 12, str. 381-383*
- Tomašegović, Z., Neidhardt, N., Geodetski list, 1983, str. 125-128*
- Tudman, M. et al., Uvod u informacijsku znanost, Školska knjiga, Zagreb, 1992*
- Tunjić, I., Geometarski i geodetski glasnik i njegovi prethodnici. Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet, Zagreb, 1996*
- Ungarov, B., Geodetski časopisi kod nas. Geodetski list, 1954, str. 5-8, 184-185*
- ***, *U povodu dvadeset-godišnjice Geodetskog lista. Geodetski list, 1967, str 59-63*

prof.dr. Nedjeljko Frančula, mag. Miljenko Lapaine
Geodetska fakulteta Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška

(prevod iz hrvaškega jezika v slovenščino: Irena Strelec)

Prispelo za objavo: 1996-06-06